

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

The Learning and Teaching Management Based on
Block Course of Lopburi Technical College

เรวัช ศรีแสงอ่อน

Rawat Srisang-on

ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี Email : rsrisangon@gmail.com

Received: 2020-12-6 Revised: 2021-02-16 Accepted: 2021-03-08

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) และจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี 3) ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี 4) ศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยการวิเคราะห์เอกสารการศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) การสอบถามผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 155 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) และจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากตอนที่ 1 และการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 3 ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี 4 องค์ประกอบ (8 กิจกรรมย่อย) ดังแผนดำเนินการทดลอง และศึกษาผลการทดลองแต่ละกิจกรรม ตอนที่ 4 ศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ตส์ (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี กลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอนแผนกวิชาช่างยนต์

2563 จำนวน 11 คน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 92 คน รวมทั้งสิ้น 103 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์ แบบสอบถาม แบบรายงาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยภาพรวมมีสภาพที่คาดหวังในระดับมากที่สุด และสภาพที่เป็นจริงในระดับปานกลาง

2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน (Planning) องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ (Doing) องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบ (Checking) และ องค์ประกอบที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Action) ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสม โดยรวมมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมมีคุณภาพในระดับมากที่สุด

3. การทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จากข้อมูลการนิเทศ พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนรู้ (Doing) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการตรวจสอบ (Checking) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการปรับปรุงแก้ไข (Action) อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับ ปวช.3 สาขาวิชาช่างยนต์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 กับภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปีการศึกษา 2563 มากกว่าปีการศึกษา 2562

4.2 ความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้เรียน ต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ภาพรวม พบว่าครูผู้สอนมีความพึงพอใจ ระดับมากที่สุด และผู้เรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

4.3 เปรียบเทียบภาระงานครูผู้สอนก่อนและหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี พบว่า ภาระงานครูผู้สอนก่อนและหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาระงานของครูผู้สอนหลังการใช้รูปแบบลดลงก่อนการใช้รูปแบบ

4.4 ผลการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) พบว่า ครูผู้สอนมีการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) หลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ/การเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส/Block Course

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the state and necessity of learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College; 2) to create the model and handouts for learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College; 3) to make an experiment on learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College; and; 4) to investigate the results of learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College. The research procedures consisted of: Part 1: study the state and necessity of teaching and learning management base on block course of Lopburi Technical College through the analysis of documents about the knowledge of learning and teaching management based on block course, and asking 155 administrators and teachers by using purposive sampling technique; Part 2: create the model and handouts for learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College through the analysis and synthesis data gained from Part 1 and then the quality inspection of the model was made through the seminar of 9 experts who were selected by purposive sampling, as well as the evaluation of the appropriateness and possibility of the model; Part 3: make an experiment on learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College with four elements and eight small activities as planned and then results of each activity were studied.; and; Part 4: the results of the learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College were investigated through eleven teachers of auto mechanic department in the year of 2020, and 92 third-year vocational certificate students in auto mechanic. The sample groups were selected by purposive sampling. The research instruments included the analysis, questionnaire, report. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, T-test and content analysis.

The findings were as follows:

1. The state and necessity of teaching and learning management base on block course was expectations at the highest level, and the actuality was at a moderate level.
2. Regarding the assessment of model quality by the experts, it was found that all the aspects i.e. the propriety, the feasibility, and the utilization were at the highest level.
3. Concerning the experiment of learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College, it was found that all the 4 aspects of planning, doing, checking and action were at the highest level.

4. The results of the learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College, were as follows:

4.1 Regarding the students' achievement, it was found that there was statistically a significant difference at .01 between the first semester of the academic year 2019 and 2020, and, the students' achievement in the academic year of 2020 was higher than the academic year of 2019.

4.2 Concerning the teachers' and students' satisfaction towards the learning and teaching management based on block course, it was found that both had the satisfaction at the highest level.

4.3 Comparing the teachers' workload before and after using the learning and teaching management based on block course of Lopburi Technical College, it was shown that there was statistically significant difference at .01, and the teachers' workload was reduced after using the model.

4.4 Regarding the teacher development to professionalism (Hands on), it was found that in overall the teachers who developed to professionalism (Hands On) after using teaching and learning management base on Block Course were at the highest level.

Keyword: Learning and Teaching Management based on Block Course

1. บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาระดับองค์กรไปจนถึงการพัฒนาระดับประเทศและระดับโลก การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้นหนึ่งในปัจจัยสำคัญก็คือ การศึกษา (Education) การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ [1] กล่าวว่า การศึกษานอกจากจะทำให้มนุษย์เกิดความรู้และพัฒนาตนได้แล้ว ยังสามารถกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย เพราะประเทศที่มีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทาง ตลอดจนวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ประเทศนั้นมีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการร่วมกันสร้างประเทศให้ก้าวหน้าไกล รวมถึงหน่วยย่อยอย่างองค์กรด้วยถ้าสามารถคัดสรรทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเข้ามาทำงานก็ย่อมส่งผลให้องค์กรพัฒนาได้อย่างก้าวหน้าไกลเช่นกัน ขณะเดียวกันองค์กรก็ไม่ควรหยุดที่จะพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรด้วย เพราะการศึกษานั้นไม่มีวันจบ ทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้ไปตลอดได้ และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาด้วย

เช่นกัน การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาตามหลักสากลที่ยึดถือกันมานานนั้นมี 3 รูปแบบใหญ่ ๆ สำหรับเมืองไทยเองก็มีการกำหนด รูปแบบของการศึกษาไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ [2] กล่าวว่า การศึกษาไม่ว่าจะรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งในระดับ วัยเรียนและวัยทำงานทั้งสิ้น การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 – 2579 [3] กล่าวถึง การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม อาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับ เทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาว ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ ในการจัดการอาชีวศึกษามีค่านิยม ที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรม (Merit) คุณภาพ (Quality) ความร่วมมือ (Collaboration) ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

ในปีการศึกษา 2563 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus Disease : 2019 (COVID-19) จึงได้เกิดแนวปฏิบัติหรือแนวทางใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน เนื่องจากสถานศึกษา ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามปกติในรูปแบบเดิม ทำให้เกิด New Normal ทางการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ วิทยาลัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 256 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ผลจากการสำรวจทำให้เกิดการจัด การเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงชนิดที่เรียกว่า ความปกติใหม่ หรือ New Normal ทางการศึกษาของวิทยาลัย เทคนิคชลบุรี เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป รูปแบบการจัดการ เรียนการสอนที่วิทยาลัยเลือกใช้ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ร่วมกับแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) การจัดตารางเรียนเป็นแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยแบ่ง นักเรียนนักศึกษา 1 ห้องเรียน ซึ่งมี 40 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน แล้วสลับกันเรียนระหว่าง On-Site กับ On-Air หรือ Online หรืออื่น ๆ ซึ่งรูปแบบการจัดตารางเรียนเป็นแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) คือ

การเรียนรู้ต่อเนื่องจนครบตามหน่วยกิตของวิชานั้น ๆ และทำการสอบ หลังจากสอบเสร็จถึงจะเริ่มต้นเรียนวิชาใหม่ หรือบล็อกต่อไปจนครบทุกรายวิชาตามหลักสูตร การเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาในวันที่มาสถานศึกษาต้องเข้าเรียนตามเวลา (ตารางเรียนที่วิทยาลัยกำหนด) วันที่นักเรียนนักศึกษาไม่มาสถานศึกษาให้เรียนด้วยระบบการสอนแบบ Online การศึกษาจากแบบเรียน ใบความรู้ หรือการทำใบกิจกรรม ใบงาน และการบ้านที่ครูมอบหมาย การสอนของครูในวันที่นักเรียนนักศึกษามาสถานศึกษาสอนนักเรียนนักศึกษาตามปกติ ตามตารางสอนที่สถานศึกษากำหนด ในวันที่นักเรียนนักศึกษาไม่มาสถานศึกษาครูต้องประสานกับนักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองเพื่อติดตามการเรียนรู้ด้วยระบบการสอน Online การศึกษาจากแบบเรียน ใบความรู้ หรือการทำใบกิจกรรม ใบงาน และการบ้านที่ครูมอบหมายการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา 1) จัดการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ครบถ้วนตามหลักสูตร 2) ครูทุกคนจะทำการสอนนักเรียนนักศึกษาด้วยระบบการจัดการ Social Distancing ซึ่งยังสามารถพบกับนักเรียนนักศึกษาได้ทุกคน ทั้ง Face to Face และผ่านช่องทางอื่น ๆ 3) จัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการเรียนจากตำราเรียน เรียนในห้องเรียน การสอนออนไลน์/สื่อออนไลน์ ที่วีดิทัศน์ Platform DEEP และช่องทางอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดเตรียม ในกรณีข้อจำกัดด้านความเหลื่อมล้ำที่นักเรียนนักศึกษาขาดแคลนเครื่องมือเข้าถึงการเรียนรู้ วิทยาลัยได้จัดเตรียมพื้นที่และเครื่องมืออุปกรณ์ในสถานศึกษาสำหรับนักเรียนนักศึกษากลุ่มนี้เข้าถึงการเรียนการสอนในรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด การเรียนรู้ในห้วงเวลาของสถานการณ์ควบคุมมีการเตรียมสื่อการเรียนรู้จากหลายแหล่งที่นักเรียนนักศึกษาสามารถเข้าถึงได้มากกว่าสถานการณ์ปกติที่ผ่านมา 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสถานการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการของวิทยาลัยเทคนิคพลบุรีจึงสนใจศึกษาผลของการดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ควบคู่กับ New Normal ทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลัก

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคพลบุรี

วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2 ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคพลบุรี

2.3 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) และจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคพลบุรี

2.4 ทดลองดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคพลบุรี การศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคพลบุรี

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและความจำเป็น ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้และจัดทำคู่มือ ตอนที่ 3 การทดลองดำเนินการบริหารจัดการ และตอนที่ 4 การศึกษาผลการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA) การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 นำข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามที่คาดหวังมากำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบ สร้างร่างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยการจัดองค์ประกอบแล้วเขียนคำอธิบาย พร้อมแผนภาพ และจัดทำคู่มือประกอบการใช้ร่างรูปแบบ

3.3 ทดลองดำเนินกิจกรรม องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน (Planning) องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ (Doing) องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบ (Checking) และองค์ประกอบที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข

3.4 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบรายงานผลการเรียนทุกรายวิชาของผู้เรียนของงานวัดผลและประเมินผล ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) จากแบบประเมินความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน และผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ชั้น ปวช. 3 จำนวน 103 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เปรียบเทียบภาระงานของครูผู้สอนก่อนและหลังการบริหารจัดการเรียนแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) จากรายงานภาระงานครูผู้สอนก่อนและหลังการใช้ ด้วยแบบติดตามภาระงานของครูผู้สอนจากงานพัฒนาหลักสูตรและการสอน และผลการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) จากแบบประเมินการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) หลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบ (Block Course) กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนแผนกวิชาช่างยนต์ จำนวน 11 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.5 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้

1. การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์เอกสาร ได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบ การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA)*การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาสภาพและความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ โดยภาพรวมมีสภาพที่คาดหวังในระดับมากที่สุด และสภาพที่เป็นจริงในระดับปานกลาง ผลการทดสอบความแตกต่างของสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารจัดการเรียนรู้ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี พบว่าสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริงโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริงรายข้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยได้มาจากการประเมินความต้องการจำเป็น จากการสำรวจสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของการบริหารจัดการเรียนรู้ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี แล้วจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อที่มีค่า PIN modified ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไปมาเป็นองค์ประกอบ และผู้วิจัยได้บูรณาการกระบวนการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA) และการบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) มาสังเคราะห์ ได้องค์ประกอบของรูปแบบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

- นโยบาย
 - พัฒนาผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนวิชาเป็นอาชีพ
 - พัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ (Hands On)
 - พัฒนาศถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการด้านวิชาการและวิชาชีพ
- กลยุทธ์
 - ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถปรับเปลี่ยนวิชาเป็นอาชีพได้
 - ส่งเสริมครูให้เป็นครูมืออาชีพ (Hands On)
 - ส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และบริการด้านวิชาการและวิชาชีพ

- โครงการ
 - พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)
 - อบรมเชิงปฏิบัติการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ (Doing) ประกอบด้วย

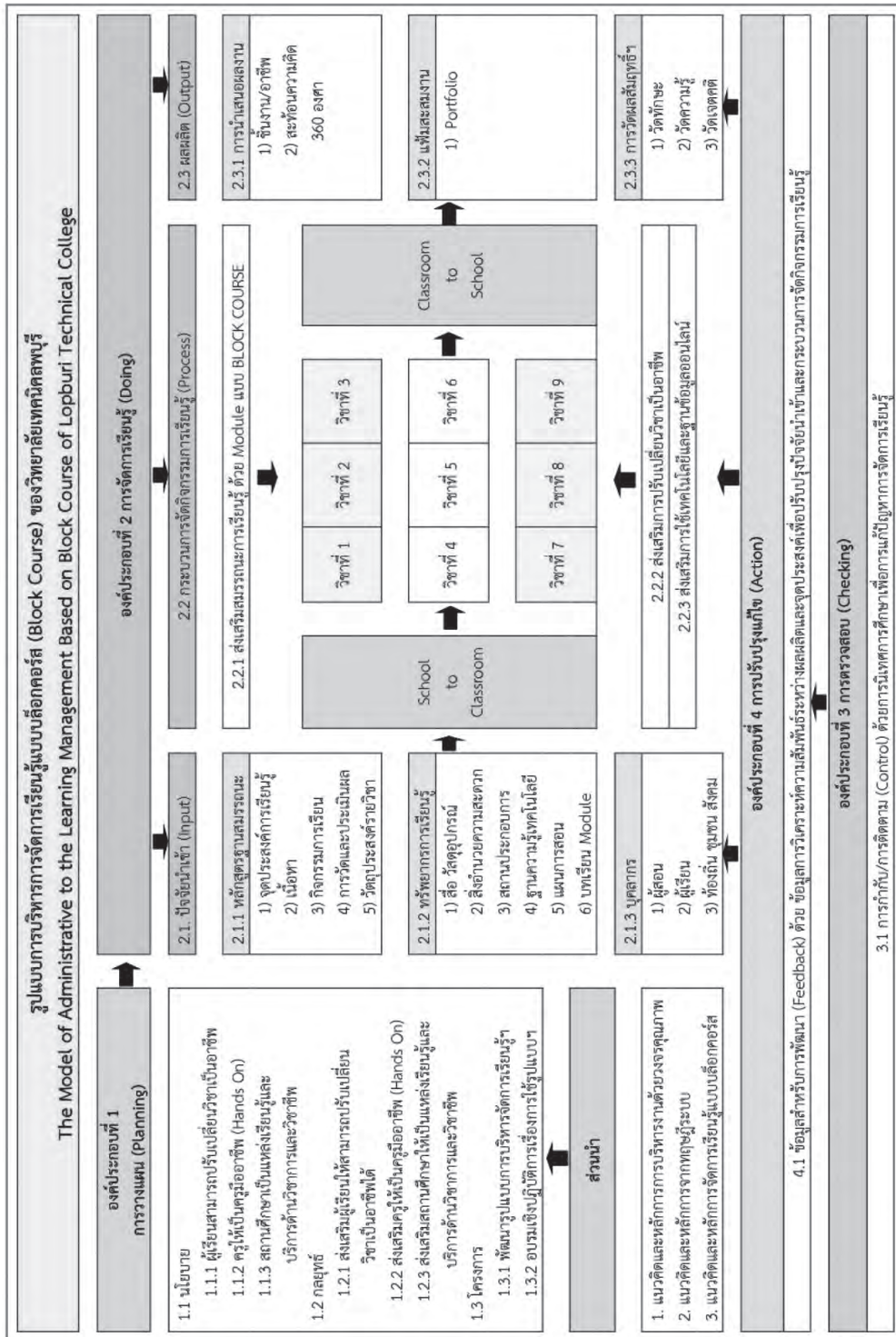
- ปัจจัยนำเข้า (Input)
 - หลักสูตรฐานสมรรถนะและมาตรฐาน
 - ทรัพยากรการเรียนรู้
 - บุคลากร
- กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Process)
 - ส่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้เป็น Module แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)
 - ปรับเปลี่ยนวิชาเป็นอาชีพ
 - ใช้เทคโนโลยีและฐานข้อมูลออนไลน์
- ผลผลิต/การวัดและประเมินผล (Output)
 - การนำเสนอผลงาน
 - แฟ้มสะสมงาน
 - การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ประกอบด้วย

- การกำกับ/การติดตาม (Control)
 - การนิเทศการศึกษาเพื่อการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ประกอบด้วย

- ข้อมูลสำหรับการพัฒนา (Feedback)
 - ข้อมูลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและจุดประสงค์
 - ข้อมูลป้อนกลับไปสู่การปรับปรุงกระบวนการและปัจจัยนำเข้า

ภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)

2. ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสม โดยรวมมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) ด้านความเป็นประโยชน์โดยรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และผลการประเมินทุกข้อรายการมีคุณภาพตั้งแต่ 4.56 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ไว้ว่ารูปแบบที่เหมาะสมต้องมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือในภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ พบว่า

ด้านการวางแผน (Planning) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Doing) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการตรวจสอบ (Checking) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และด้านการปรับปรุงแก้ไข (Action) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

ตอนที่ 4 ผลจากการดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้ พบว่า

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 1.0 ขึ้นไปหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 สูงกว่าก่อนการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกรายวิชา

2. ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) และผลการประเมินรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และผลการประเมินรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบภาระงานของครูผู้สอนก่อนและหลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ภาระงานเป็นจำนวนชั่วโมงต่อภาคเรียนของครูผู้สอนหลังการใช้ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกภาระงาน

4. ผลการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) พบว่า ครูผู้สอนมีการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) หลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$)

5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี พบว่า หลักการ แนวคิด และ ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ การพัฒนาแบบ การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (Deming Cycle : PDCA) การบริหารงานเชิงระบบ (IPO) กรอบคุณวุฒิ แห่งชาติ (National Qualifications Framework : Thailand NQF) มาตรฐานการอาชีวศึกษา การจัด การเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) มีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการ เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้อง ดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ และกำหนดเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัย ของไอนิช [4] พบว่า การพัฒนาบทเรียนโมดูล ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ชนิดหนึ่งที่มุ่งพัฒนา ให้ผู้เรียน ได้เกิดความรู้ ตามความต้องการ โดยที่บทเรียนนั้นจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เอาไว้อย่างแน่นอน มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน มีการประเมินผลก่อนและหลัง การเรียน มีการทดสอบย่อยในทุก ๆ หน่วยของโมดูลและการเรียนบทเรียนด้วย กระบวนการเรียนการสอนจะเน้น ที่ตัวผู้เรียน เป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพความแตกต่างระหว่างบุคคล และทราบความสามารถ และความก้าวหน้าของตนในการเรียนรู้ทุกระยะในบทเรียนโมดูล จะมีกระบวนการเรียนรู้ที่มี ระเบียบแบบแผน แต่มีหลากหลายวิธีแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่มีการศึกษามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการช่วยเหลือกันและกัน การแบ่งปัน การเป็นผู้นำ ผู้ตาม และความรับผิดชอบ

สำหรับการศึกษาสภาพและความจำเป็นในการบริหารจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีสภาพที่คาดหวัง ในระดับมากที่สุด และสภาพที่เป็นจริงในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพรพรรณ ต้นดีสัตยานนท์ [5] ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโมดูลการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจที่เน้นจริยธรรมธุรกิจเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณและความตระหนักด้านจริยธรรมธุรกิจสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโมดูลการอ่าน ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพโมดูลการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) ประเมินประสิทธิภาพการใช้โมดูลการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจที่พัฒนาขึ้น

2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแบบจำลองการบริหารจัดการเรียนรู้ที่แสดงความสัมพันธ์ของกระบวนการบริหารด้วย วงจรคุณภาพกับหลักการเชิงระบบ เป็นแผนภาพการดำเนินงานภายใต้กรอบการดำเนินการ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงพัฒนาจากผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบ โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนจริง

นำผลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นมาสังเคราะห์ร่วมกับผลการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี แล้วกร่างรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการ จากนั้นจัดการวิพากษ์รูปแบบโดยใช้วิธีการประชุมสัมมนา อิงผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด [6] และแนวคิดของ Eisner [7] ที่กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ รูปแบบสามารถทำได้โดยการวิพากษ์รูปแบบโดยใช้วิธีการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และยังสอดคล้องกับ สมาน อัครภูมิ [8] ที่ได้เสนอแนวทางในการตรวจสอบรูปแบบที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยและพัฒนา รูปแบบวิธีหนึ่งที่ใช้คือการตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนา โดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่ง แล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วให้ผู้เข้าประชุมสัมมนาวิพากษ์ ประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และให้ข้อเสนอแนะต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัย ของระวี จันทะนาม [9] ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน ขนาดกลางที่ใช้การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์รูปแบบเพื่อตรวจสอบรูปแบบก่อนนำรูปแบบ ไปใช้จริง

3. ผลการทดลองการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Doing) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการตรวจสอบ (Checking) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และด้านการปรับปรุงแก้ไข (Action) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล แก้วแดง [10] กัญจน์ นาคามดี และวันชัย ริจิรวนิช [11] เมอร์แมน [12]

4. ผลจากการดำเนินการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ร้อยละของจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 1.0 ขึ้นไปหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบ บล็อกคอร์ส (Block Course) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 สูงกว่าก่อนการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้ แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกรายวิชา แสดงให้เห็นว่าจัดการเรียนการสอนรูปแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) เป็นปัจจัยเสริมที่ส่งผล ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักศึกษา เปลี่ยนแปลงสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ ฤทธิเดช [13] ได้จัดทำรายงานผลการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดลองเครื่องกล (3101-2003) โดยใช้ วิจัยเป็นฐานและบูรณาการ แผนการสอนแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนน ที่เฉลี่ย (Average T Score) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานเทคนิคยานยนต์ มีการพัฒนาการเรียนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่เฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น เท่ากับ 9.77 สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญจน์ นาคามดี และวันชัย ริจิรวนิช [11] ได้จัดทำรายงานผลการสำรวจ ผลการศึกษาด้วยการเรียนแบบ Block Course กรณีศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย สยาม พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง และสถาบันรัชต์ภาคย์ [14] เปิดการเรียนแบบ Block Course System พบว่า เป็นการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงสุด ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์มากมายสามารถเป็นคน เก่ง ขำชาญ รู้จริงเกี่ยวกับวิชาที่เรียนและยังสามารถไปต่อยอดทางธุรกิจได้จริง เน้นการปฏิบัติด้วยตัวเองให้รู้

จริงแบบตัวต่อตัว และเป็นการฝึกทักษะด้านภาวะผู้นำเสนอ ทำให้นักศึกษาจบการศึกษามีคุณภาพสามารถดำรงตนในสังคมระดับสูงได้อย่างดีเยี่ยม

4.2 ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ของวิทยาลัยเทคนิคพุนนัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) และผลการประเมินรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการสอนแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ช่วยลดภาระการสอนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ [15] ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนรูปแบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ของวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2560 ศึกษาระดับความคิดเห็นของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ ต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบบล็อกคอร์ส ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครู บุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) วิทยาลัยเทคนิคพุนนัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และผลการประเมินรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ [16] ได้ใช้กิจกรรมการเรียนการสอน Block Course วิชาศิลปะ และได้สำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน พบว่า หลังจากการเรียนแบบ Block Course ผู้เรียนรู้สึกพอใจร้อยละ 34.5 พอใจมาร้อยละ 60.0 และไม่พอใจร้อยละ 5.5

4.3 เปรียบเทียบภาระงานของครูผู้สอนก่อนและหลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) พบว่า ภาระงานเป็นจำนวนชั่วโมงต่อภาคเรียนของครูผู้สอนหลังการใช้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกภาระงาน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ครูมีบทเรียน Module ซึ่งผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ กัญจน์ นาคามดี และ วันชัย ริจิวณิช [11] กล่าวว่า ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส มีประโยชน์ต่อครูหรือผู้สอน ลดภาระงานของครูหรือผู้สอน เน้นการเปลี่ยน Working Field เป็น Learning Field และครูได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

4.4 ผลการพัฒนาครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) พบว่า ครูผู้สอนมีการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) หลังการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Hands On) ระดับมากที่สุด เนื่องจากการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ส่งเสริมการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ นรรีชต์ ผืนเขียว [17] กล่าวว่า ครูมืออาชีพ คือ ครูที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่จะเป็นครูคือ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการให้การศึกษา อบรมศิษย์ ในทุกด้าน มีความประพฤติดี วางตัวดี เอาใจใส่ดูแลศิษย์ดี มีวิสัยทัศน์ของความเป็นครู และปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณ ซึ่งจากความหมายนี้จะเห็นได้ว่าระดับของครูมืออาชีพนั้นแตกต่างจากระดับคนที่ประกอบอาชีพครูอยู่พอสมควร ครูทุกคนถึงแม้จะมีความรู้ทางวิชาชีพเท่าเทียมกันเพราะส่วนใหญ่ต่างจบจากสถาบันผลิตครูเหมือนกันแต่เมื่อผ่านการคัดเลือกเข้ามาบรรจุครูในสถานศึกษาของรัฐหรือได้ทำงานในสถานศึกษาของตนเอง

ครูทุกคนก็มีจุดเริ่มต้นในการทำงานที่ไม่ต่างกัน แต่อะไรที่จะเป็นตัววัดได้ว่า บุคคลใดคือ ผู้ประกอบอาชีพครู และใครควรจะถูกเรียกว่าเป็น ครูมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course) ไปใช้ จะช่วยสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยในการทำงาน และส่งเสริมให้ จัดการเรียนรู้ให้ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ สมรรถนะวิชาชีพ หลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อนำไปสู่อาชีพ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างต่อเนื่องจนจบเป็นวิชา เป็นเรื่อง เป็นโครงการ เป็นชิ้นงาน เป็นงาน เป็นอาชีพ เพื่อลดความสับสนของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ที่เน้นการเปลี่ยน Working Field เป็น Learning Field จัดการเรียนรู้คู่การปฏิบัติงานโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติเป็นหลักทำให้เข้าสู่อาชีพได้เร็วขึ้น และจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนจบ Module ใด Module หนึ่งแล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพได้

2. จากผลการทดลองใช้รูปแบบ ฯ พบว่าครูผู้สอนและผู้เรียนมีความพึงพอใจ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อการยกระดับการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำรูปแบบไปทดลองใช้เพื่อศึกษาผลระยะยาว รวมถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น หรือ การศึกษาปัจจัยที่เอื้อหรือปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ซึ่งมีผลต่อการดำเนินการตามรูปแบบในสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้แบบบล็อกคอร์ส (Block Course)

เอกสารอ้างอิง

- [1] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 (2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก. หน้า 10.
- [2] พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (2551). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่ 43 ก หน้า 1-7.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 . กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- [4] Heinich. (1985). Instructional media and the new technologies of Instruction. New York.
- [5] ยุพรพรรณ ตันติสัตยานนท์. (2556). การพัฒนาโมดูลการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจที่เน้นจริยธรรมธุรกิจ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความตระหนักรู้ด้านจริยธรรมทางธุรกิจ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. Veridian E-Journal, SU ปีที่ 6 ฉบับที่ 1. 209-223.

- [6] บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สวีริยศาสตร์.
- [7] Eisner, E. (1976). Education connoisseurship and criticism: Their form and function in education evaluation. *Journal of Aesthetic Education*. Vol. 10. No. 3/4. 135-150
- [8] สมาน อัสวภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : หจก.อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- [9] รวี จันทะนาม. (2557). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียนขนาด กลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- [10] ดวงกมล แก้วแดง. (2558). [ออนไลน์]. การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยใช้ระบบ ClassStart รายวิชาการจัดการการปฏิบัติการ สำหรับนักศึกษา Block Course ศูนย์การศึกษานนทบุรี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. [สืบค้นเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2562]. จาก <http://www.northbkk.ac.th/research/themes>.
- [11] กัญจน์ นำคำดี และวันชัย จิรวินิช. (2560). รายงานผลการสำรวจผลการศึกษาด้วยการเรียนแบบ Block Course กรณีศึกษา หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสยาม.
- [12] Merman. (1972). Development Instructional Modular System for Writing Modules. Florida; University of Florida.
- [13] ณรงค์ ฤทธิเดช. (2557). ผลการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดลองเครื่องกล (31012003) โดยใช้วิจัยเป็นฐานและบูรณาการแผนการสอนแบบบล็อกคอร์ต (Block Course) ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานเทคนิคยานยนต์วิทยาลัยเทคนิคตรัง.
- [14] สถาบันรัชต์ภาคย์. (2554). Block Course System Net Block Course System. กรุงเทพฯ : สถาบันรัชต์ภาคย์.
- [15] ฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์. (2560). การศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนรูปแบบบล็อกคอร์ต (Block Course). รายงานการศึกษาวิจัย : ประจวบคีรีขันธ์ : วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์.
- [16] โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ. (2556). สำรวจความคิดเห็นความพึงพอใจของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบล็อกคอร์ต (Block Course). สมุทรปราการ : โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ.
- [17] นรรัตน์ ฝั้นเชียร. (2561). [ออนไลน์]. เทคนิคการรับมือกับเด็กนักเรียนในห้องเรียน. [สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2562]. จาก <https://www.truelookpanya.com>.